

Tlačová správa ku podujatiu IDENTITA SK- Interiér na Slovensku- INSK

Dňa 4. -5. 10 sa na Ústave interiéru a výstavníctva uskutočnila pilotná dvoj- konferencia IDENTITA SK – Interiér na Slovensku 2018 ku dvom výskumným projektom.

Konferencia IDENTITA SK

Bola prvým pilotným podujatím pre odbornú verejnosť v rámci rovnomenného projektu. Jej programom sme sa tak snažili ukázať pestrosť a komplexnosť fenoménu regionálnej identity a možnosťami jej transformácie a interpretácie do súčasného dizajnu a architektúry. V súčasnosti je trh hladný po „národných“ či v lepšom prípade regionálnych a lokálnych riešeniach. Stále však nie je dostatočne dostupný odborný základ, zrozumiteľný pre širokú a odbornú verejnosť. Práve pre tento účel vznikol projekt APVV 16-0567 IDENTITA SK – spoločná platforma dizajnu, architektúry a sociálnych vied. Projekt mapuje regionálnu identitu v materiálnej/stavebnej kultúre na Slovensku aj v už existujúcich databázach. Na rešerš a terénny etnografický výskum nadviaže analytická a syntetická fáza - vybudovanie databázy prvkov s regionálnou identitou od urbanizmu, vernakultúrnej (ľudovej) architektúry po remeslá, ich materiály, techniky, produkty až po potenciálne služby pre turizmus. Súčasťou projektu sú experimentálne workshopy kombinované s terénnym výskumom priamo v regiónoch. Už prvé terénne výskumy ukázali nevyhnutnosť pracovať priamo v teréne s hlbším poznaním skutočného súčasného stavu a hľadať možnosti regionálneho rozvoja v rázovitých oblastiach Slovenska s obrovským potenciálom pre eko-, agro- a etnoturizmus.

Projekt spolu s jeho cieľmi a prebiehajúcimi a budúcimi aktivitami predstavený v úvode podujatia, v podaní jeho zodpovednej riešiteľky Veroniky Kotradyovej.

Ďalej prednášali a diskutovali preto odborníci z oblasti etnológie, antropológie, histórie, sociolingvistiky, dizajnu, architektúry, ochrany pamiatok, regionálni aktivisti a podnikatelia, ktorí sa fenoménom regionálnej identity zaoberajú v rôznych sférach sociálnych vied, umenia, dizajnu a architektúry.

V doobednej sekcii vystúpil významní odborníci slovenskej etnológie a antropológie ako Oľga Danglová, Zuzana Beňušková z Ústavu etnológie SAV a Juraj Podoba z Univerzity Komenského s ich príspevkami pojednávajúcimi o fenoméne regionálnej identity, o procese jej tvorby či „konštruovaní“, z ich príspevkov vyplynulo zistenie, že identita je konštrukt, ktorý je vysoko subjektívny a je v neustálom vývoji.

Dôležitou súčasťou tejto témy je jazyk, preto bolo vystúpenie Gabriely Múcskovej, riaditeľky Jazykovedného ústavu. Ľ. Štúra, SAV na tému „Nárečová diferenciacia ako fenomén regionálnej identity“, z ktorého bolo zjavné, že nárečia majú v procese tvorby regionálnej identity svoju úlohu a ich obľúbenosť a rozšírenosť je veľmi rozdielna.

Dobdenú sekciu doplnil významný choreograf, dramaturg, pedagóg a aktivista Emil Bartko z VŠMU, ktorý priblížil procesy tvorby moderných tanečných choreografií inšpirovaných folklórom s regionálnou či lokálnou tematikou. Jeho prednáška podnietila ku odvahe experimentovať s tradičnými prvkami aj v našom odbore.

Na záver tejto sekcie vystúpil Ján Brloš za hontiansku obec Hrušov, ktorá je známa svojimi aktivitami na zachovanie identity obce a jej ďalší rozvoj. Vo svojej prednáške predstavil ich výskumné, dokumentačné a organizačné aktivity vrátane asi ich najznámejšieho podujatia – Hontianskej parády.

Poobedná sekcia už bola venovaná regionálnej a lokálnej identite v dizajne a architektúre, pričom ako prvá vystúpila významná výtvarníčka Janka Menkynová so svojou rozsiahlou tvorbou a systémom spolupráce s ÚĽUVom. Jej tvorba a metodika transformácie tradičných prvkov do moderného dizajnu je inšpiratívna aj pre súčasných dizajnérov aj pre samotný projekt IDENTITA SK

O identite dediny – vidieka a jeho evokácie tradícií v tvorbe prostredia prednášal významný architekt Michal Šarafin. Svojim vystúpením o citlivej a zodpovednej tvorbe súčasného vidieka zanechal v divákoch silný odkaz.

Špecifický ráz a identitu banského mesta Banská Štiavnica a jeho okolia predstavila vo svojej prednáške Katarína Vošková z detašovaného pracoviska FA STUBA, s odkazom na množstvo vlastných výskumov a publikácií.

Následne Juraj Veselovský z Drevárskej fakulty Tu vo Zvolene svojou prednáškou na tému Drevorezba ako prejav regionálnej identity potrebu personalizácie a individualizácie v ľudovom nábytku.

Po prestávke sme sa dostali do produktového dizajnu prednáškou Silvie Ciulisovej z firmy Slovakiagift, ktorá predstavila ich inšpiračné zdroje a tvorbu v oblasti suvenírov a darčkových predmetov a módnych doplnkov. Firma ako jedna z mála pracuje so silnou koncepciou a s regionálnou identitou na základe poctivého etnologického výskumu. Prednáškovú časť ukončila svojou prednáškou textilná dizajnerka Zuzana Šebeková z VŠVU na tému Tradičné techniky a materiály ako inšpirácia v súčasnom textilnom dizajne, pričom veľmi zaujímavá aj analýza slow fashion princípov v súvislosti s bežným ľudovým odevom minulosti a súčasnosti.

Na záver sa uskutočnila panelová diskusia, kde sa ku rečníkom zo sekcií pridali aj literárny historik Jozef Tancer z Univerzity Komenského a Vladimír Kysel' zo SĽUKu, Diskutovalo sa na témy pojmu identita, či ho vôbec používame správne, na jeho poňatie v rôznych sociálnych vedách, ale aj na tému historických súvislostí, časových období, kde hľadať inšpiráciu aj o súčasnom obraze materiálnej kultúry na Slovensku.

Z celého podujatia existuje videozáznam a dokončuje sa zborník príspevkom, obe budú prístupné na internete.

Budúci rok budeme organizovať väčšie medzinárodné podujatie na témy projektu.

Autorka textu: **Veronika Kotradyová**

Viac informácií o podujatí na www.bcclab.eu

Viac info o projekte identita <http://www.bcclab.eu/APVV-16-0567.html>

Príspevok vznikol s podporou projektu APVV 16-0567 IDENTITA.SK – spoločná platforma dizajnu, architektúry a sociálnych vied.